

Phyllis Bennis: Rättvisa eller hämnd?

[Artikel från [Institute for political studies](#), 2 maj 2011. Även publicerad på [socialistworker.org](#)]

Mordet på Usama bin Ladin kommer mitt under den arabiska våren, som direkt går mot al-Qaidas metoder med våld från små grupper, till förmån för massbaserade samhällsomfattande mobiliseringar och icke-våldsprotester för att utmana diktaturerna och korruptionen. Betecknar detta mord den yttersta rättvisan, eller till och med slutet på den "oavslutade historien" med 11 september?

[Amman, Jordanien] – Det verkar som om amerikanska agenter mördade Usama bin Ladin utan att samarbeta med regeringen i Islamabad. Al-Qaidas ledare låg bakom mycket lidande. Jag sörjer inte hans död. Men alla aktioner har orsaker och får konsekvenser, och för närvarande är alla dessa farliga. Det är osannolikt att bin Ladins död kommer att få särskilt mycket följd för det redan försvagade al-Qaidas förmåga, som allmänt anses bara bestå av några hundra kämpar mellan Afghanistan och Pakistan – även om dess inverkan på andra terroristiska krafter är osäker. Pakistan själv kan få betala ett särskilt högt pris.

Som president Barack Obama beskrev det: "Efter en eldstrid dödade de Usama bin Ladin." Under förutsättning att detta faktiskt var fallet, så återspeglar denna räd den brutala verklighet som de oförsonliga krigen i Afghanistan och Irak utgör, och som än idag, 10 år senare, fortsätter – det handlade inte om att dra någonting inför rätta, det handlade om hämnd.

Och med tanke på de enorma mänskliga kostnader som afghaner irakier, pakistanier och andra fortfarande betalar i de krig som förs i namn av att gripa bin Ladin, så är det speciellt ironiskt att det till sist inte var massiva luftangrepp eller invasioner med marktrupper som gjorde det möjligt att förverkliga detta mål, utan ett ganska omsorgsfullt polisarbete – noggranna undersökningar, och bruk av underrättelsekällor.

President Obama medgav att den enhet som uppstod hos det amerikanska folket efter 11 september "ibland har brustit". Men han nämnde inte att den enheten i själva verket rasade samman inom 24 timmar efter de fruktansvärda angreppen på tvillingtornen. 11 september 2001 "förändrade inte världen". Världen förändrades den 12 september, när George W Bush tillkännagav sin avsikt att besvara detta med att dra ut världen i krig. Det var då de faktiska händelserna den 11 september, ett brott mot mänskligheten som dödade nästan 3.000 människor, glömdes bort och det "världsomspännande kriget mot terrorn" inleddes. Detta krig har inneburit årtals av krig, ödeläggelse och förintelse för hundratusentals över hela världen, i Irak, Afghanistan, Pakistan och på andra ställen.

Brottet den 11 september gav ett aldrig tidigare skådat uppsving för enhet, mänsklig solidaritet. I USA tog sig en stor del av detta svar genast formen av chauvinism och främlingsfientlighet (varav en del återigen visade sig igår kväll i de aggressiva taktfasta ropen "USA,USA!" och flaggviftande, jublande folkmassor utanför Vita Huset efter president Obamas tal). En del var öppet militaristiskt, rasistiskt och islamfientligt. Men en del återspeglade verkligen en oväntad och i USA:s historia ovanlig mänsklig enhet som ersatte den välförtjänta internationella ilskan mot USA:s arrogans, krig och imperialistiska strävanden. I Frankrike slog rubrikerna fast: "*Nous sommes tous Américaines maintenant*". [Nu är vi alla amerikaner.]

Men denna mänskliga solidaritet blev kortlivad. Den revs ner av de illegala krig som utgjorde USA:s svar på brottet den 11 september. Dessa krig gav snabbt upphov till avsevärt mycket fler offer än de 3.000 som dödades den 11 september. Inför USA:s aggressioner förändrades livet för miljontals fler över hela världen – bara i Pakistan, där en amerikansk militär grupp avrättade bin Ladin, har tusentals människor dödat och lemlästats av amerikanska "drönanangrepp" och de

självmoordsbomber som är en del av det fortsatta arvet efter USA:s krig.

Dessa krig har lett till alltför mycket död och ödeläggelse. Alltför många människor har dött och alltför många barn har blivit föräldralösa för att USA, som president Obama segerstolt påstod, ska kunna hävda att "rättvisa har skipats" därför att en man, oavsett hur symboliskt viktig han må vara, har dödat. Oavsett hur man räknar och hur "denna strid" verkligen började, så valde den amerikanska regeringen hur den skulle svara på 11 september. Och ända från början var detta svar krig och hämnd – inte rättvisa.

Presidentens tal igår kväll kunde ha syftat till att göra slut på segerjublet från det "internationella krig mot terrorn" som George W Bush inledde och Barack Obama gjorde till sitt eget. Det kunde ha tillkännagivit att USA:s nya utrikespolitik skulle grunda sig på rättvisa, jämlikhet och respekt för andra länder. Men det gjorde det inte. Istället slog det fast att USA:s krig i Afghanistan, Pakistan, Irak och på fler ställen kommer att fortsätta.

I detta nya bekräftande av krig hävdade president Obama återigen den enastående ställning som USA säger sig ha och som har varit ett kännetecken i hans senaste tal, och som säger att "USA kan göra det vi bestämmer oss för att göra". Han likställde USA:s förmåga och vilja att fortsätta föra våldsmamma krig med tidigare amerikanska prestationer – inklusive, utan minsta spår av ironi, "kampen för jämlikhet för alla våra medborgare". I president Obamas upprepningar är tydligen det världsomspännande kriget mot terrorn samma sak som rörelserna mot slaveriet och för medborgerliga rättigheter.

Idag befinner sig den arabiska våren på uppgång över hela Mellanöstern och Nordafrika. Det är obeskrivligt tråkigt att president Obama när han hävdade att bin Ladins död innebär rättvisa, inte tog chansen att förkunna att USA:s dödliga krig som besvarade angreppen den 11 september nu är slut. Det kunde ha varit ett tillfälle att ersätta hämnd med samarbete, ersätta krig med rättvisa.

Men det blev inte så. Oavsett bin Ladins död – så länge dessa dödliga amerikanska krig fortsätter i Afghanistan, Pakistan, Irak och på andra ställen har rättvisa *inte* skipats.

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)